Raadsvoorstel Opiniërend

Beleidskader participatie t.b.v. opiniërende sessie Commissie DEB van 6 september 2023

aan:	de raad van de gemeente Teylingen
zaaknummer	Z-23-311825
datum collegevergadering:	11 juli 2023
datum raadsvergadering:	28 september 2023
agendapunt:	Beleidskader Participatie
portefeuillehouder:	Mevr. C.G.J. Breuer
behandelend ambtenaar:	Michael Ayeb
emailadres:	m.ayeb@hltsamen.nl
telefoon:	14 0252

Wij stellen voor:

1. Het college de opdracht te geven om de gemaakte opmerkingen in de commissie mee te nemen bij het opstellen van een definitief raadsvoorstel

Samenvatting/Inleiding

Al geruime tijd zien wij een verandering in de samenleving waarbij inwoners, ondernemers en organisaties graag meer invloed willen hebben op de kwaliteit van hun fysieke of sociale leefomgeving. Zij willen graag betrokken worden bij de grote vraagstukken van vandaag, zoals de energietransitie, klimaatverandering of duurzame ondersteuning in het sociaal domein. Het belang rondom het thema participatie heeft de gemeente hoog op de agenda staan. In het raadsprogramma en het collegewerkprogramma wordt er gesproken over participatie. Initiatieven en betrokkenheid vanuit de samenleving worden met een open houding ontvangen. De gemeente wil graag dat inwoners en ondernemers meedenken en meedoen. Samen maken we immers Teylingen. Participatie gaat over de mogelijkheden voor inwoners om mee te denken en mee te doen in een vroeg stadium van een initiatief of vanaf het voortraject van beleids- en projectvorming. Het concept beleidskader dat is bijgevoegd aan dit raadsvoorstel biedt handvatten hoe participatie vormgegeven kan worden. Dit beleidskader geeft richting maar het geeft bovenal een goede weergave van de opvattingen van de gemeenten ten aanzien van participatie. Daarnaast schrijft de omgevingswet voor dat elke gemeente een beleidskader participatie vastgesteld moet hebben zodra deze wet inwerking treedt.

Context/Coalitieprogramma

De omgevingswet schrijft voor dat elke gemeente voor 1 januari 2024 een beleidskader participatie vastgesteld moet hebben. Het beleidskader bijgevoegd aan dit raadsvoorstel betreft een eerste versie.

Doel: Wat willen we bereiken?
Het doel van participatie is om zoveel mogelijk belangen die er spelen zo compleet, evenwichtig en transparant mogelijk in kaart te brengen. Met het participatiebeleid in de hand spreken raad, college, ambtelijke organisatie en belanghebbenden dezelfde taal, zijn er heldere richtlijnen voor participatie in Teylingen en is vooraf duidelijk welke afwegingen gemaakt worden in het uitwerken van het participatieproces. Participatie is altijd maatwerk. De initiatiefnemer wordt gefaciliteerd en gestimuleerd om gebruik te maken van de gestelde kaders. Ook wordt er in het concept beleidskader een duidelijk onderscheid gemaakt tussen communicatie en participatie. Met al deze kaders zijn verwachtingen voor alle betrokkenen duidelijker. Het concept beleidskader kan als een eerste versie gezien worden. Participatie is nooit 'af'. De samenleving verandert. De democratie verandert. En de kijk op participatie verandert. Daarom is een belangrijk onderdeel van het beleid om te blijven monitoren en evalueren. Het is van belang ervaringen op te doen aan de hand van dit concept beleidskader.

Huidige situatie
Op 1 januari 2024 zal de omgevingswet inwerking treden. De gemeente Teylingen dient voor deze datum een vastgesteld beleidskader participatie te hebben. Het beleidskader participatie wordt nu in concept aan de gemeenteraad voorgelegd.

Waarom leggen we dit besluit opiniërend voor:
1.1 Het is de bevoegdheid van de raad om het participatiebeleid en de kaders daarin vast te stellen.

1.2 Het hebben van een participatiebeleid is een verplichting vanuit de Omgevingswet.

1.3 Het beleid draagt bij aan de ambities van de gemeente Teylingen en het realiseren van publieke waarde.

Wat moeten we meewegen bij onze meningsvorming: kanttekeningen
1.1 Participatie is nooit af. De samenleving verandert, de democratie verandert. En de kijk op participatie verandert. Daarom is een belangrijke onderdeel van het participatiebeleid om te blijven monitoren en evalueren.

1.2 Participatie is geen garantie voor draagvlak. Een participatietraject dat is ingericht volgens de uitgangspunten van het participatiebeleid vormt geen garantie voor draagvlak voor het uiteindelijke besluit. De visie van de participanten is immers maar één van de onderdelen die daarbij wordt meegewogen (naast bijvoorbeeld financiële aspecten en praktische haalbaarheid). Daarnaast is het onmogelijk om iedereen te bereiken en samen te laten denken, doen of besluiten. Er zullen altijd mensen zijn die het oneens zijn met het besluit en zich onvoldoende gehoord voelen.

1.3 Participatie is geen doel op zich. De waarde van participatie valt of staat met het gericht inzetten hiervan. Participatie is geen doel op zich maar wordt ingezet waar samenwerken leidt tot gezamenlijke doelen. Samen met de samenleving kijken wij waar er ruimte is voor participatie en welk maatwerk het vereist, dat voorkomt "participatiemoeheid". Dit is wanneer inwoners niet meer bereid zijn mee te praten omdat er " teveel", " niet doelgericht" of "zonder resultaat" wordt geparticipeerd.

Wat zijn de financiële gevolgen
Om uitvoering te kunnen geven aan het beleidskader participatie zal, er binnen de werkorganisatie HLTsamen, de aanpak participatie verder worden ontwikkeld en werkprocessen afgestemd worden. De aanpak participatie is een verdere inkleuring van het beleidskader en het hierin opgenomen participatieproces. Voor de uitvoering van het beleidskader zullen financiële consequenties zitten in de vorm van capaciteit en middelen voor de ontwikkeling van producten.

Hillegom-Lisse-Teylingen (HLT)
Dit voorstel heeft alleen betrekking op de gemeente Teylingen. In gemeente Hillegom zal ook een voorstel aangeboden worden rondom het beleidskader participatie die betrekking heeft op deze gemeente. Voor de gemeente Lisse wordt tevens een vergelijkbaar traject gestart.

Bijlagen en achtergrondinformatie
1. Beleidskader participatie
2. Infographic beleidskader participatie